

Савік С. А., Блажко Д. В., Капковіч М. И.
Беларускі нацыянальны тэхнічны універсітэт

Артыкул прысвечаны 75-годдзю заканчэння Вялікай Айчыннай вайны, аднаму з самых выбітных этапаў у жыцці Савецкай дзяржавы, калі канчаткова і беспаваротна было вырашана пытанне не толькі аб магчымасці далейшага існавання на географічнай карце свету СССР, але і захавання

Гістарычныя веды, прадстаўлення народа аб сваім мінулым заўсёды складалі аснову нацыянальнай самасвядомасці, як духоўную базу дзяржаўнай незалежнасці. Развіццё сродкаў масавай інфармацыі і мастацкай культуры ў XX стагоддзі, узмацненне іх псіхалагічнага ўздзеяння на грамадскую свядомасць зрабілі гісторыю зброяй палітыкі. У траўні 1945 г. здавалася, што зло знішчана канчаткова. Аднак фашызм жывы, таму, што ў свеце ўсё яшчэ ёсць сілы зацікаўлення ў гэтым. Сёння ўсё больш прыкметныя спробы рэабілітацыі фашызму і нацызму. Усё гэта суправаджаецца фальсіфікацыяй гістарычных фактаў. Практычна з моманту заканчэння Другой сусветнай вайны Заходняя гістарыяграфія, мемуарыстыка, розныя жанры мастацкай літаратуры і велізарны сегмент медыя-супольнасці метадычна і планамерна займаліся скажэннем і фальсіфікацыяй гісторыі савецкага грамадства для разбурэння СССР і перагляду вынікаў Другой сусветнай вайны. Кіраўнікі амерыканскай дзяржавы ў гэтым сэнсе заўсёды былі вельмі шчырымі-напрыклад, Гары Трумэн 5 сакавіка 1946 г. у горадзе Фултан штаце Масачусэтс (г. зн. не прайшло яшчэ і 10 месяцаў з моманту, калі прадстаўнікі краін-пераможцаў, у замку Карлхорст прынялі Акт аб безумоўнай капітуляцыі), седзячы ў першым шэрагу, ухвальна калыхаў галавой на выступ Уінстана Чэрчыля аб "пачатку крыжовага паходу супраць бальшавізму і ўсталяванні жалезнай заслоны", а ў 1995 г. іншы прэзідэнт ЗША Біл Клінтан на нарадзе начальнікаў штабоў, вымавіць: «Расхістаўшы ідэалагічныя асновы СССР, мы вывелі яго з барацьбы», і, нягледзячы на дасягнуты поспех – ліквідацыя СССР і ўсталяванне манопаліярнага свету, на наступныя дзесяцігоддзі ён паставіў наступныя тры задачы: 1) далейшае эканамічнае і фінансавое разбурэнне былых савецкіх рэспублік з заахвочваннем розных элементаў сепаратызму на іх тэрыторыях; 2) разбурэнне арміі і ВПК; 3) поўнае падпарадкаванне свайму ўплыву былых рэспублік СССР [1, с. 53]. І, напэўна, цалкам лагічным, гэта значыць у духу амаль усіх кіраўнікоў амерыканскай дзяржавы пасляваеннага перыяду, выглядае заява 8 мая 2020 г. Д. Трамп аб тым, што «Другая

сусветная вайна здабытая гераічным намаганням арміі ЗША і Вялікабрытаніі» [2, с. 4].

Сёння, уся прапагандысцкая машына Захаду і празаходніх сіл на постсавецкай тэрыторыі (асабліва наглядна гэта выяўляецца ў Расеі) працягвае знаёмую кампанію антысавецызму, чарговы імпульс якой надаў 43-ы прэзідэнт ЗША Дж. Буш-малодшы, які выступіў яшчэ ў 2006 г. з заявай: «Германскі фашызм і рускі камунізм – два зла XX стагоддзя» [3, с. 32]. У гэтым псіхалага-ідэалагічным надыходзе два галоўных кірункі. Першае-вычварэнства гісторыі Савецкай дзяржавы, пачынаючы з Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і дасягненняў у будаўніцтве сацыялізму, ачарненне асоб першых кіраўнікоў маладой савецкай дзяржавы як сімвалаў гераічнай эпохі. Другое-фальсіфікацыя гісторыі Другой сусветнай вайны, скажэнне прычын вайны, ролі СССР у разгроме фашызму, крыніц Перамогі, падмена самога паняцця перамогі на блюзнёрскі падлік фальсіфікаваных лічбаў суадносін страт (мусіраванне тэзіса «кошт перамогі»). Гэтак тэндэнцыйная ацэнка 43-га кіраўніка амерыканскай дзяржавы мела як палітычныя мэты (перагляд вынікаў Другой сусветнай вайны, разбурэнне традыцыйных, гістарычна склаліся палітычных, эканамічных і культурных сувязяў паміж краінамі СНД), так і ідэалагічныя (пазбавіць народы СССР гонару за перамогу, на алтар якой яны прынеслі амаль 27 мільёнаў жыццяў, абвясціць галоўным пераможцам ЗША, ускласці на кіраўніцтва СССР, а менавіта на «сталінскі рэжым» усю адказнасць за гэтыя ахвяры). Зліццё гэтых двух пачаў утварыла своеасаблівы ідэалагічны "кактэйль" – невылечны антысавецызм і прасторава-пашыраецца амерыканскі глабалізм. Аднак ўрокі гісторыі нельга ігнараваць. У сувязі з гэтым цяжка пераацаніць значэнне гістарычнай памяці аб Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнах, у якіх чалавецтва сутыкнулася з небывалымі выклікамі, аказалася здольным ім супрацьстаяць [4, с. 4].

Літаратура

1. Barnett, Th. The Pentagon New Map. War and Peace in the Twenty-First Century. – N.Y. – 2004. – P. 53.

2. The Washington Post. – 2020. – May 10. – P. 4.

3. Mandelbaum M. Democracy, s Good Name: the Rise and Risks of the World, s Most Popular Form of Government N.Y. 2007.– P. 32.

4. Хренін, У. Паклонімся вялікім тым гадам! «Беларуская ваенная газета. Во славу Радзімы». – 2020. –8 мая. – С. 5.